

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ- ПЛОВДИВ
МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

ОДОБРЯВАМ

ДИРЕКТОР: /Доц. М. Божкова, дм/

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

АДАПТИРАНА ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ
(АФА)

Приета на съвет на специалност "Рехабилитатор" с Протокол №1/11.09.2020 г.

Утвърдена от Колежански съвет с Протокол №1/11.09.2020 г.

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

МЕДИЦИНСКИ КОЛЕЖ

Наименование на дисциплината:

„Адаптирана физическа активност”

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:

Избираема

Ниво на обучение:

Професионален бакалавър

Форми на обучение:

Лекции, самоподготовка.

Продължителност на обучение:

един семестър

Хорариум:

20 часа лекции

Помощни средства за преподаване:

Мултимедийни презентации, дискусии

Форми на оценяване:

Изпит: теоритичен изпит

Формиране на оценката:

Формира се оценка от теоритичен изпит в края на трети семестър

Аспекти при формиране на оценката:

Участие в дискусии и научни сесии.

Семестриален изпит:

Да

Държавен изпит:

Не

Водещ преподавател: Доц. Мария Вакрилова Бечева, доктор

АНОТАЦИЯ

Адаптирана физическа активност (АФА) е предназначена за лица, които по някаква причина не са в състояние да участват в редовни форми на физическо възпитание и спорт.

Понастоящем хората с увреждания в световен мащаб съставляват повече от 500 милиона души. В Европейския съюз лицата с физически, ментални или сензорни увреждания са около 38 милиона, което прави 10 – 12% от населението. В нашата страна стойностите са в рамките на 500 хиляди. В САЩ броят достига до 54 милиона, което представлява почти 20% от населението.

От друга страна, процентът на хора с увреждания непрекъснато нараства. Тази неблагоприятна тенденция обуславя необходимостта от популяризиране на АФА.

Двигателната активност се определя като първостепенен фактор за благоприятно въздействие, особено върху подрастващи, лица в напреднала възраст, лица с увреждания и заболявания.

В тази връзка, адаптираната физическа активност и спортът се определят като най-ефективният социален механизъм за подобряване качеството на живот, положително въздействие върху функционалното развитие и психическото състояние на хората с увреждания.

ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Да се запознаят студентите с нова интердисциплинарна област на научното познание, която е свързана с двигателната активност и спорта за хора с различни ограничения и увреждания.

Да се обучат студентите да прилагат особен вид кинезитерапия, като част от комплексната рехабилитация при хора с увреждания, като пациентите могат да участват активно в нещо ново и интересно, което допълнително ги мотивира, а подобряването на двигателния акт при тези лица е въпрос на повторимост на по-сложни движения при висока мотивация, което самото спортно изкуство им предоставя.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След приключване на обучението студентите трябва да имат теоритични и познания относно:

- същността на адаптираната физическа активност
- сферите и професионалните направления в АФА
- трите основни спортни движения за хора с увреждания
- класификация на групите инвалиди в различните състезания и спортове.
- видовете спортове за инвалиди

-медицинските въпроси в спорта за инвалиди

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	Изпити	Часове			Часове по семестри				
	Семестър	Общо	Лекции.	Упр.	I	II	III	IV	V
Адаптирана физическа активност	III	20	20	0				20	

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ

II курс, IV семестър

№	ТЕМА	ЧАСОВЕ	ДАТА
1.	Развитието на отношенията на обществото към хората с увреждания от древността до наши дни. Същност на АФА и принципи на АФА. Видове АФА. Терминологията отразяваща промяната на отношението на обществото към хората с увреждания.	2 ч.	
2.	Видовете интеграция в зависимост от вида на увреждането и от спецификата на разнообразните двигателни и спортни дейности. Модели и стратегии за адаптация в АФА.	2 ч.	
3.	Най-разпространените умствени увреждания. Често срещаните физически увреждания	2ч.	
4.	Редки синдроми	2 ч.	
5.	Сензорни увреждания	2 ч.	
6.	Ампутации и дисмелия	2 ч.	
7.	Старееенето на човешкия организъм и обуславящите го функционални промени.	2 ч.	
8.	История и възникване на Стоук Мандевилските игри	2 ч.	
9.	История на Паралимпийските игри – ключови моменти и важни документи. Българска параолимпийска асоциация.	2 ч.	
10.	Класификационни системи - еволюция от първите паралимпийски дни до днес. Класификационни групи в Паралимпийските игри	2 ч.	

ОБЩО 20 часа

КОНСПЕКТ - СИП АФА /АДАПТИРАНА ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ/

1. Развитие на отношенията на обществото към хората с увреждания от древността до наши дни. Същност на АФА и принципи на АФА. Видове АФА.
2. Терминологията отразяваща промяната на отношението на обществото към хората с увреждания.
3. Видовете интеграция в зависимост от вида на увреждането и от спецификата на разнообразните двигателни и спортни дейности.
4. Модели и стратегии за адаптация в АФА.
5. Най-разпространените умствени увреждания
6. Често срещаните физически увреждания
7. Редки синдроми
8. Сензорни увреждания
9. Ампутации и дисмелия
10. Старееенето на човешкия организъм и обуславящите го функционални промени.
11. История и възникване на Стоук Мандевилските игри
12. История на Паралимпийските игри – ключови моменти и важни документи.
Българска параолимпийска асоциация.
13. Класификационни системи - еволюция от първите паралимпийски дни до днес.
Класификационни групи в Паралимпийските игри

Литература

1. Бегидова, Т. (2007). Основы адаптивной физической культуры.
2. Бонгард-Левина, Г. (1989). Древние цивилизации. (Ancient civilizations). Москва, Мысль.
3. Бруно, Д. (1966). За героичния ентузиазъм. Фрагменти из историята на западноевропейската естетика от ренесанса до романтизма XV - XIX век. София: Наука и изкуство
4. Ватев, Й. (1982). Книга на мъртвите на древните египтяни (превод). София: ДИ Наука и изкуство.
5. Гаспарова, М. (1991). Светоний Транквилл Жизнь двенадцати цезарей. Пер. с лат., предисл. и послесл. Москва, Правда.
6. Григулевич, И. (1976). Инквизиция. 2-е изд. М.: Политиздат.
7. Есев С.П. Адаптиран спорт. 2010 София

8. Каннабих, Ю. (2002). История психиатрии. Киев, Государственное медицинское издательство СЗО, С. 3. (2003). МКБ-10 Том1 (часть 1). ПК "Д.Благоев" ООД
9. Коев, Т. (1991). Православен катехизис и послание. София, Синодално изд.
10. Желязков Цл, Д. Дашева. (2011). Основи на спортната тренировка. София:
11. Скребицкий, А. (1903 по Бедигова, 2007). Воспитание и образование слепых и их признание на Западе. СПб.
12. Феоктистова, В. (1973). Очерки истории зарубежной тифлопедагогики и практики обучения слепых и слабовидящих детей. ЛГПИ им. А.И.Герцена, Ленинград.
13. Харт, Б. (2005). История на Втората световна война. Книгоиздателска къща Труд.
14. Lorenzen, H. (1961). Lehrbuch des Versehrten sports [Textbook of sports for the disabled]. Stuttgart: Enke Verlag.
15. Pollaway, E. Smith, J., Patton, J., Smith, T. (1996). Historical changes in mental retardation and developmental disabilities. Education and training in mental retardation and developmental disabilities. 31, 3-12.
16. Porretta, D., Nesbitt, J., Labanowich, S. (1993). Terminology usage: A case of clarity Adapted Physical Activity Quarterly, 10.
17. Sherrill, C. (1998). Adapted physical activity, recreation and Sport: Crossdisciplinary and lifespan. (5th ed.). Dubuque IA: WCB/McGraw.